

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 22.05.1975, sp. zn. 4 Tz 37/75, ECLI:CZ:NS:1975:4.TZ.37.1975.1

Číslo: 10/1976

Právní věta: Z hlediska splnění podmínek obnovy konání v zmysle § 278 odst. 1 Tr. por. nie je rozhodujúce, či o skutočnostiach alebo o dôkazoch, ktoré sa v návrhu na obnovu uplatňujú. vedel v pôvodnom konaní navrhovateľ, ale je rozhodujúce, či tieto skutočnosti alebo dôkazy boli alebo neboli známe súdu. Povoleniu obnovy konania podľa citovaného zákonného ustanovenia nebráni okolnosť, že niektoré činy, ktoré sú súčasťou pokračujúceho trestného činu, o ktorom súd právoplatne rozhodol rozsudkom a do tohto rozsudku ich nepojal, boli súdu známe už v pôvodnom konaní, ak neskoršie vyšlo najavo aj ďalšie činy súdu predtým neznáme, ktoré sú súčasťou toho istého pokračujúceho trestného činu. Tieto ďalšie činy, ktoré neskoršie vyšli najavo a súdu predtým známe neboli, predstavujú nové skutočnosti v zmysel § 278 odst. 1 Tr. por.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 22.05.1975

Spisová značka: 4 Tz 37/75

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Obnova řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 11 odst. 1

§ 120 odst. 3

§ 163 odst. 2

§ 172

§ 176 odst. 2

§ 177 odst. 1

§ 220 odst. 1

§ 221 odst. 2

§ 226

§ 277

§ 278 odst. 1

§ 283 písm. d

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkom Mestského sudu v Košiciach zo 16. novembra 1972 sp. zn. 5 T 153/71 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 12. januára 1973 sp. zn. 8 To 1081/72 bol obvinený A. A. uznaný za vinného z trestných činov podvodu podľa § 250 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) Tr. zák.

krádeže podľa § 247 odst. 1 Tr. zák. a prečinu proti majetku v socialistickom a v osobnom vlastníctve podľa § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/1969 Zb. Za tieto činy a prečin bol odsúdený na úhrnný bezpodmienečný trest odňatia slobody so zariadením do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa zistenia súdov sa obvinený G. A. trestného činu podvodu dopustil tak, že v čase od januára 1969 do konca mája 1971 v Košiciach a na ďalších miestach tohto okresu vylákal pod rozličnými zámienkami od 25 občanov peniaze v celkovej sume 16 810 Kčs.

Rozsudkom Okresného súdu v Michalovciach z 1. marca 1973 sp. zn. 4 T 427/72 bol obvinený G. A. uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v čase od februára 1971 do konca decembra 1971 v okrese Michalovce v 21 prípadoch vylákal od občanov pod rôznymi zámienkami peniaze v celkovej sume 5830 Kčs. Za to mu bol uložený súhrnný bezpodmienečný trest odňatia slobody so zariadením do prvej nápravno-výchovnej skupiny pri súčasnom zrušení výroku o treste v rozsudku Mestského súdu v Košiciach zo 16. novembra 1972 sp. zn. 5 T 153/71.

Krajský súd v Košiciach zrušil na základe odvolania okresného prokurátora uznesením z 23. októbra 1973 sp. zn. 5 To 282/73 rozsudok Okresného súdu v Michalovciach a trestné stíhanie proti obvinenému G. A. pre skutok, ktorý bol predmetom rozhodovania Okresného súdu v Michalovciach, zastavil podľa § 11 odst. 1 písm. f) Tr. por. v podstate s odôvodnením, že tieto čiastkové činy sú súčasťou pokračujúceho trestného činu podvodu, o ktorom právoplatne rozhodol Mestský súd v Košiciach vo veci sp. zn. 5 T 153/71 a že preto bez povolenia obnovy konania nemôže byť obvinený za tieto činy trestne stíhaný.

V dôsledku toho mestský prokurátor v Košiciach 14. decembra 1973 podal na Mestský súd v Košiciach návrh na obnovu konania vo veci sp. zn. 5 T 153/71 s tým, že dodatočne vyšlo najavo, že obvinený G. A. sa dopustil ďalších činov, ktoré sú súčasťou pokračujúceho trestného činu podvodu, o ktorom mestský súd právoplatne rozhodol rozsudkom zo 16. novembra 1972.

Mestský súd v Košiciach zamietol uznesením zo 16. apríla 1972 sp. zn. 5 T 153/71 návrh okresného prokurátora na obnovu konania.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 24. októbra 1974 sp. zn. 6 To 393/74 bola sťažnosť mestského prokurátora podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. zamietnutá.

Najvyšší súd SSR na základe sťažnosti pre porušenie zákona ktorú podal generálny prokurátor SSR v neprospech obvineného G. A., zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 24. októbra 1974 sp. zn. 6 To 393/74 ako aj uznesenie Mestského súdu v Košiciach zo 16. apríla 1974 sp. zn. 5 T 153/71 a mestskému súdu prikázal, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Mestský súd v Košiciach zamietol uznesením zo 16. apríla 1974 sp. zn. 5 T 153/71 návrh na obnovu konania a toto svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že podmienky obnovy podľa § 278 odst. 1 Tr. por. neboli dané preto, že z obsahu súpisu vyplýva, že obvinený na hlavnom pojednávaní 13. januára 1972 vo veci 5 T 153/71 na otázku mestského prokurátora uviedol, že aj v obvode Okresného súdu v Michalovciach v ďalších štyroch prípadoch podvodne vylákal od občanov peniaze. Uvedená skutočnosť podľa názoru mestského súdu znamená, že nie sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania v zmysle § 278 odst. 1 Tr. por., lebo mestský prokurátor už v základnom konaní vedel o trestnej činnosti obvineného v okrese Michalovce.

Krajský súd v Košiciach, ktorý rozhodoval o sťažnosti mestského prokurátora, sa stotožnil s názorom mestského súdu s tým dodatkom, že aj mestský súd vedel v základnom konaní o štyroch podvodoch

obvineného spáchaných v okrese Michalovce. Z toho krajský súd vyvodil, že mestský súd v základnom konaní vedel, že obvinený spáchal čiastkové skutky aj v okrese Michalovce, čo krajský súd považoval za okolnosť, ktorý vylučuje povolenie obnovy konania.

Podľa § 278 odst. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi známymi už predtým odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo o priznanom nároku poškodeného na náhradu škody, alebo so zreteľom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatela alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Pojem „skutočnosť“ je užší pojem ako „skutok“ podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku (pozri § 11 odst. 1, § 120 odst. 3, § 163 odst. 2, § 172, § 176 odst. 2, § 177 odst. 1, § 220 odst. 1, § 221 odst. 2, § 226, § 277 a ďalšie), ktoré sú v svojom súhrne výrazom zásady nedeliteľnosti a nezameniteľnosti skutku v trestnom konaní v záujme základného princípu Trestného poriadku zakotveného v ustanoveniach § 11 odst. 1, písm. f), g) a h) Tr. por., ktorý zakazuje trestne stíhať tú istú osobu za ten istý skutok viac razy (zásada „ne bis de idem“). Ak sa pojem „skutok“ chápe ako ľudské konanie, ktoré je výrazom vôle človeka vo vonkajšom svete (príbeh), potom pojem „skutočnosť“ je len časť takéhoto konania v tom zmysle, že len súhrn viacerých skutočností vytvára skutok, prípadne za „skutočnosť“ treba považovať aj jav, ktorý nie je súčasťou konania človeka (ani jeho následkom), ale má význam pre správne zhodnotenie skutku (konania človeka) z hľadiska cieľov, ktoré za trestným konaním sledujú. V dôsledku toho nemožno pojem „skutočnosť“ zamieňať s pojmom „skutok“ (ani s pojmom „čiastkový skutok“) a zo znalosti jednej alebo viacerých skutočností vyvodzovať záver o znalosti ďalších skutočností alebo ďalších skutkov (čo aj čiastkových).

Predovšetkým neobstojí stanovisko mestského súdu, že nie sú v posudzovanom prípade splnené podmienky obnovy podľa § 278 odst. 1 Tr. por. preto, lebo mestský prokurátor už v základnom konaní vedel o trestnej činnosti obvineného v okrese Michalovce. Z hľadiska existencie podmienok obnovy podľa citovaného zákonného ustanovenia je totiž rozhodujúce to, či súd vedel v základnom konaní o skutočnostiach alebo dôkazoch, ktoré sa v návrhu na obnovu uplatňujú a nie či o nich vedel navrhovateľ (prokurátor). Neobstojí však ani stanovisko krajského súdu, podľa ktorého vedomosť mestského súdu v základnom konaní o spáchaní „trestných skutkov“ aj v okrese Michalovce prekáža povoleniu obnovy. Tým totiž, že obvinený v základnom konaní pred mestským súdom vyhlásil, že „má ešte štyri prípady, ktoré nie sú žalované v okrese Michalovce“ sa mestský súd nedozvedel o všetkých skutočnostiach vo veci sp. zn. 4 T 427/72 Okresného súdu v Michalovciach, ktoré vo svojom súhrne vytvárali znaky pokračujúceho trestného činu podľa § 250 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) Tr. zák., spáchaného na úkor 21 poškodených osôb.

V dôsledku toho mestský súd porušil zákon v ustanovení § 283 písm. d) Tr. por., keď návrh mestského prokurátora na obnovu trestného konania v tejto trestnej veci zamietol z dôvodu, že neboli splnené podmienky obnovy podľa § 278 Tr. por.

Úlohou krajského súdu bolo v rámci rozhodovania o sťažnosti mestského prokurátora proti uzneseniu mestského súdu jeho chybu napraviť. Ak to krajský súd neurobil, ale sťažnosť mestského prokurátora s poukazom na § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. zamietol, tiež porušil zákon.